

У структурі податкових систем провідних країн Європи переважають непрямі податки, у середньому їх частка у валовому внутрішньому продукті в 1,8 раза перевищує частку прямих податків.

Підсумовуючи вищевикладене, в межах даної проблематики необхідно звернути увагу на вирішення таких питань:

1) податкова політика в Україні повинна бути спрямована сьогодні на зменшення частки ухилинь від сплати непрямих податків. Для вирішення даної проблеми необхідно зменшити адміністративний тягар справляння непрямих податків;

2) досвід зарубіжних країн підтверджує високу ефективність застосування у сфері АПК диференційованих податкових ставок ПДВ. Такий підхід у сфері непрямих оподаткування зробить можливим стимулювання попиту, через який забезпечується вплив на виробництво продовольчої продукції. Така пропозиція матиме і соціальний ефект, що полягатиме у перерозподілі податкового тягаря;

3) слід погодитися з ученими, які вважають, що система непрямих оподаткування потребує удосконалення і в галузі мита. Зниження митних бар'єрів сприятиме поглибленню інтеграційних процесів, що в цілому позитивно позначиться на розвитку національної економіки. Але зниження ставок мита згідно з правилами СОТ матиме і негативні наслідки для АПК – можливість неконтрольованого вивезення сировини за межі країни (оскільки національні виробники поки що менше орієнтовані на експорт готової продукції). Також це поставить під загрозу окремі галузі АПК, проте дозволить аграрним підприємствам на міжнародних ринках конкурувати на рівних умовах із зарубіжними товаровиробниками, що забезпечить інтенсифікацію виробництва, стимулювання технологічного оновлення та впровадження досягнень науково-технічного прогресу.

Проте при запозиченні досвіду у сфері непрямих оподаткування аграрних підприємств необхідно зважати на реалії суспільного та державного життя в Україні, а також враховувати конкретні обставини, географічне положення, культуру і традиції, наявність ресурсів і загальний рівень розвитку кожної окремої країни. Тому вирішення даної проблематики потребує часу.

АСПЕКТИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ КАПІТАЛЬНИХ ІНВЕСТИЦІЙ

Драга Н.В., студентка*

*Науковий керівник – д.е.н., професор Правдюк Н.Л.

Основні засоби (ОЗ) є одним з найважливіших елементів продуктивних сил, визначають їх рівень, а тому в ринкових умовах важливою передумовою забезпечення ефективності господарювання підприємств є відтворення виробничого потенціалу шляхом проведення поліпшення об'єктів ОЗ. Матеріальні і нематеріальні необоротні активи надходять на підприємство внаслідок здійснення капітальних інвестицій.

На рівень ефективності використання капітальних вкладень впливає велика кількість різноманітних організаційно-економічних чинників. Особ-

ливо активними та цілеспрямованими мають бути дії для оптимізації відтвореної структури капітальних вкладень: 1) збільшення відносного обсягу інвестицій у відшкодування (просте відтворення) вартості машин та устаткування від усієї суми накопиченого амортизаційного (реноваційного) фонду; 2) встановлення раціональних пропорцій чистих капітальних вкладень у різні форми розширеного відтворення основних фондів і формування необхідних виробничих потужностей підприємств.

Першочерговим питанням з удосконалення обліку капітальних інвестицій є вдосконалення Плану рахунків бухгалтерського обліку з виокремленням додаткових субрахунків до рахунку 15 «Капітальні інвестиції». Вважаємо за доцільне введення додаткового субрахунку 156 «Поліпшення та відновлення ОЗ» та збільшення переліку операцій, які відображують за дебетом рахунку 15 згідно з Інструкцією. Це сприятиме не тільки відображенню в обліку реальних фінансових результатів, а й впровадженню в реальне життя дії ст. 3.2 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [1].

Капітальні витрати на поліпшення земель доцільно, на наш погляд, враховувати на окремому субрахунку 157 тієї ж назви до моменту їх завершення. Лише після закінчення робіт по поліпшенню земель їх вартість повинна списуватися з кредиту субрахунку 157 в дебет субрахунку 102 «Капітальні витрати на поліпшення земель». З наступного місяця після завершення таких робіт їх вартість повинна амортизуватися в основному з використанням прямолінійного методу.

Щодо обліку інших капітальних робіт і витрат, то їх, доцільно враховувати у момент виникнення на окремому субрахунку 158 «Інші капітальні інвестиції» і розподіляти пропорційно контрактній вартості витрат на будівельно-монтажні роботи і устаткування. Необхідно виділити окремий субрахунок 158 для обліку ін. капітальних інвестицій в структурі рахунку 15, що дасть можливість отримати необхідну інформацію для заповнення статистичної звітності без додаткових вибірок [2].

Вважаємо, що на субрахунку 151 доцільно узагальнювати лише витрати по виконанню будівельно-монтажних робіт як підрядним, так і господарським способом для власних потреб підприємства. На окремих аналітичних рахунках до субрахунку 152 пропонуємо здійснювати облік устаткування і інших активів, які після введення їх в експлуатацію стають основними засобами і узагальнюються на окремих субрахунках рахунку 10 «Основні засоби» (окрім будівель, споруд, землі і капітальних витрат на поліпшення земель). На цьому ж субрахунку (152) доцільно вести облік затрат на проведення робіт, пов'язаних з монтажем устаткування, оскільки вони повинні включатися в його первинну вартість [3].

Поглиблена деталізація структури Плану рахунків бухгалтерського обліку забезпечить відповідність методики обліку капітальних інвестицій, що діє на підприємствах із законодавством України про інвестиційну діяльність, а також отримати, як зовнішнім, так і внутрішнім користувачам більш повну інформацію стосовно обліку капітальних інвестицій.

Література

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні. Закон України № 996-ХГУ від 16.07.99 // Вісник податкової служби України, - № 35, - 1999.

2. <http://referatu.net.ua/referats/7569/155635/?page=6>

3. Остапчук Тетяна Петрівна. Облік і контроль капітальних інвестицій: теорія і практика здійснення: дис... канд. екон. наук: 08.06.04 / Тернопільська академія народного господарства. - Т., 2004.

ОБЛІКОВІ АСПЕКТИ ОПТИМІЗАЦІЇ РОЗРАХУНКІВ З БЮДЖЕТОМ ЗА ПОДАТКАМИ І ПЛАТЕЖАМИ

Запорожченко Т.Г., студентка ОКР «Магістр» спец. «Облік і аудит», *

* Науковий керівник – доцент І. Д. Ватуля

На сучасному етапі розвитку економіки України, з метою досягнення більшої результативності податкового регулювання, доцільними є постановка і вирішення завдань оптимізації чинної системи оподаткування та створення на цій основі відповідної сучасним економічним умовам методології та єдиної методики обчислення і сплати податків.

Оптимізація оподаткування – це система заходів, здійснених у межах чинного законодавства, спрямованих на зменшення податкових платежів [4, с. 260]. Загалом, питання оптимізації розрахунків з бюджетом за податками і платежами можна розглядати з точки зору економіки країни в цілому (на макрорівні), а також враховуючи позиції суб'єктів господарської діяльності (на макрорівні).

З точки зору вітчизняних науковців В.С. Альошкіна та М.В. Баланюк, оптимізація оподаткування може реалізовуватися з використанням одного із трьох можливих варіантів розвитку: перенесення термінів виникнення податкових зобов'язань на інші періоди; передання податкових зобов'язань іншим особам; зменшення податкових зобов'язань (шляхом переносу бази оподаткування, зменшення бази оподаткування) [1].

У свою чергу, Н. І. Деєва вважає доцільним застосування так званого «податкового планування», в основі якого покладено розрахунок прогнозних показників [2, с. 116].

На нашу думку, найбільш доцільним методом досягнення поставлених завдань оптимізації податкових зобов'язань на рівні суб'єктів господарської діяльності є вдало організований податковий менеджмент.

Система податкового менеджменту оподаткування складається з аналізу, планування, контролю та реагування [3, с. 257]. На нашу думку, між відповідними складовими податкового менеджменту існує взаємозв'язок, який реалізується на підставі послідовного здійснення кожного запланованого етапу (рис. 1).

Податковий аналіз представляє собою процес вивчення діючої системи оподаткування, визначення тенденцій її розвитку, розрахунки впливу різних чинників на кінцеві результати діяльності підприємства або держави загалом.